

Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği'nin Psikometrik Özelliklerinin İncelenmesi

Investigation of Psychometric Characteristics of Challenge and Threat in Sports Scale

H. Burçin TÜRKYILMAZ^a, Atahan ALTINTAŞ^a

^aBaşkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, Ankara, TÜRKİYE

ÖZET Amaç: Bu çalışmanın amacı, Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği'nin profesyonel erkek futbolcular üzerinde Türkçe geçerlilik ve güvenilirliğinin test edilmesidir. **Gereç ve Yöntemler:** Çalışmaya Türkiye Süper Ligi'ndeki 4'ü 1. Lig, 3'ü 2. Lig olmak üzere toplamda 7 futbol takımından 196 (Yaş=19.64; Ss=2.72) profesyonel erkek futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara, Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği ve Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği'nin yapı geçerliliği için doğrulayıcı faktör analizinden yararlanılmıştır. Ölçeğin güvenilirlik düzeyini belirlemek için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayıları hesaplanmıştır. **Bulgular:** Yapılan doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre modelin uygunluğu için hesaplanan değerler $\chi^2/sd=1,58$, GFI=0,90, CFI=0,91, RMR=0,04, SRMR=0,07, RMSEA=0,07, IFI=0,91, TLI=0,88 olarak bulunmuştur. Analizler sonucunda, "Tehdit" alt boyutu için faktör yüklerinin 0,56-0,75 arasında; "Mücadele" alt boyutu için 0,61-0,77 arasında olduğu tespit edilmiştir. Mücadele alt boyutunun Cronbach alfa değeri 0,81, Tehdit alt boyutunun ise 0,82 olarak bulunmuştur ($p<0,01$). **Sonuç:** Elde edilen bulgular, Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği'nin Türkçe versiyonunun Türk futbolcuların mücadele ve tehdit algı düzeylerini belirlemede kullanılabileceğini göstermektedir.

ABSTRACT Objective: The purpose of this study was to test the validity and reliability of the Turkish version of the Challenge and Threat in Sport Scale on professional male footballers. **Material and Methods:** One hundred ninety-six (Mage=19.64; SD=2.72) professional male players from 7 soccer teams (4 teams were at the 1. League, 3 teams were at the 2. League) participated voluntarily in the study. Participants completed Challenge and Threat in Sports Scale, and Personal Information Form. A confirmatory factor analysis was performed for construct validity of the Challenge and Threat in Sports scale. In order to identify the reliability level of the scale, Cronbach alpha internal consistency coefficients were calculated. **Results:** The results of the confirmatory factor analysis for the compliance of model are as follows: $\chi^2/sd=1,58$, GFI=0,90, CFI=0,91, RMR=0,04, SRMR=0,07, RMSEA=0,07, IFI=0,91, TLI=0,88. The analyses showed that factor loadings were between 0.56 and 0.75 for the "Threat" subscale and between 0.61 and 0.77 for the "Challenge" subscale. The Cronbach alpha value of the challenge subscale was 0.81 and the value of the threat subscale was 0.82 ($p<0.01$). **Conclusion:** The findings showed that the Turkish version of the Challenge and Threat in Sports scale can be used in identifying the perception levels of Turkish athletes in challenge and threat.

Anahtar Kelimeler: Futbol; mücadele algısı; tehdit algısı; psikometrik özellikler; geçerlilik; güvenilirlik

Keywords: Soccer; challenge perception; threat perception; psychometric characteristics; validity; reliability

Spor ortamı, yapısı itibarıyla içerisinde rekabet ve mücadeleyi barındırmaktadır. Sporcuların performanslarını sergiledikleri bu mücadeleyi rekabet ortamında fiziksel, tekniksel ve taktiksel durumun yanı sıra zihinsel yapının önemi gün geçtikçe daha iyi an-

laşılmaktadır. Bu bağlamda, spor psikolojisi alanında pek çok zihinsel yapı ele alınıp incelenmektedir. Son yıllarda spor psikolojisi alanında popüler olan kavramların başında mücadele etme ve tehdit algısı gelmektedir. Var olan durumu mücadele etme ortamı ya

Correspondence: H. Burçin TÜRKYILMAZ

Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Spor Bilimleri Bölümü, Ankara, TÜRKİYE/TURKEY

E-mail: bys0688@hotmail.com

Peer review under responsibility of Turkiye Klinikleri Journal of Sports Sciences.

Received: 31 Oct 2019

Received in revised form: 24 Jan 2020

Accepted: 29 Jan 2020

Available online: 31 Jan 2020

2146-8885 / Copyright © 2020 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

da tam tersi tehdit ortamı olarak algılama, sporcuların gerek antrenman gerekse yarışlarda yoğun bir rekabet ortamına maruz kalmalarının bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır.¹ Spor ortamındaki bu rekabetle birlikte büyük hedeflerin getirdiği baskı, sonuçların belirsizliği ile bir araya geldiğinde birçok sporcu için yaptığı sporu stresli hâle getirebilmektedir. Bu nedenle bilim insanları, oluşan bu stresli durumlar ile ilgili olarak; Stres ve Başa Çıkma Teorisi, Çok Boyutlu Kaygı Kuramı, Dürtü Kuramı, Zıtlık Kuramı, Biyopsikososyal Model, Sporcularda Mücadele ve Tehdit Durumları Kuramı gibi kuramlar geliştirmişlerdir. Bu kuramlardan biri olan Sporcularda Mücadele ve Tehdit Durumları Kuramı, sporcuların rekabet stresini; ya mücadele etme ya da tehdit olarak değerlendirdiklerini ileri sürmektedir.² Bu kurama göre, rekabet ortamı, öz yeterliliği ile algılanan kontrol seviyeleri yüksek olan ve yaklaşım hedeflerini benimseyen bireylerde mücadele edilecek durum olarak görülmektedir. Diğer yandan, öz yeterliliğin düşük, kontrol algılarının az ve kaçınma hedeflerinin daha belirgin olduğu durumlarda ise tehdit algısı ortaya çıkmaktadır.² Mücadele veya tehdit algısı sadece performans durumlarında ortaya çıkmakla birlikte; çaba, başarı güdülenmesi, belirsizlik ve/veya tehlike duygusu ile karakterize olmaktadır.³ Herhangi bir tehlike algısı söz konusu olmadığında ise bireyin mücadele veya tehdit deneyimleme olasılığı çok düşük olmaktadır.³ Bir mücadele durumunun hem olumlu hem de olumsuz duygular ile ilişkili olduğu söylenirken, bir tehdit durumu sadece olumsuz duygularla ilişkilendirilmektedir.^{2,4} Bununla birlikte, duyguların bir zorluk veya mücadele gerektiren durumlarda performans için kolaylaştırıcı olabileceği düşünülürken, bir tehdit durumunda zarar verici olduğu ileri sürülmektedir.^{2,4} Yakın zamanda yapılan araştırmalar bunu desteklemiş, bir tehdit durumunun daha büyük bilişsel ve somatik kaygı ile ilişkili olduğunu ve bir mücadele durumuna kıyasla kaygı tepkilerinin daha zarar verici bir şekilde yorumlanabileceğini ortaya koymuştur.^{5,6}

Spor denilince akla pek çok branş gelmektedir. Dünyada en popüler branşlar arasında yer alan futbolda yüksek performans oldukça önemlidir. Tüm branşlarda olduğu gibi futbolda da yüksek performans elde edebilmek için sadece fiziki güç, teknik ve taktik

yeterli olamamaktadır. Bunların yanı sıra sporcunun zihinsel olarak da yeterli olması gerekmektedir.⁷ Dünya çapında bu kadar popüler olan futbol branşında rekabet ve mücadele de bir o kadar gözler önünde olmaktadır. Futbolcuların özellikle müsabaka dönemlerinde var olan rekabet ortamını nasıl algıladıkları performanslarına direkt etkide bulunmaktadır. Bu noktada müsabaka ortamı, sporcu için tehdit ya da mücadele ortamı olarak algılanabilmektedir. Futbolun dünya çapında popüler olması, özellikle müsabaka ortamının tehdit ya da mücadele ortamı olarak algılanmasından dolayı çalışmamızda örneklem grubu olarak futbolcular seçilmiştir.¹

Spor ortamında yeni bir kavram olan mücadele ve tehdit algısı kavramı, son birkaç yılda araştırmacıların ilgi odağı olmuştur. Sporcunun var olan durumu (müsabaka ya da antrenman) tehdit ya da mücadele ortamı olarak algılanması, performansı açısından da büyük önem taşımaktadır. Bununla birlikte, sporcuların var olan durumu nasıl algıladıkları sporcuların kaygı durumları ile de ilgili bir ön bilgi verebilmektedir. Literatürde var olan pek çok ölçüm aracı genellikle kaygı ve stres kavramlarının değerlendirilmesine yöneliktir. Ancak Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği (SMTÖ), iki yönlü yapısı itibarıyla hem mücadele etme hem de tehdit algılarının boyutları hakkında bilgi sağlayabilmektedir. Genel olarak değerlendirildiğinde, SMTÖ, gerek sporcuların motivasyon düzeyleri gerekse kaygı düzeyleri ile ilgili bilgi sağlayacağı için alana katkısının olacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, SMTÖ'nün Türk futbolcular için psikometrik özelliklerinin uygunluğunun incelenmesidir.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

Çalışmaya, Türkiye Süper Ligi'ndeki 196 (X=19,64; Ss=2,72) profesyonel erkek futbolcu gönüllü olarak katılmıştır. Katılımcılara, SMTÖ ve Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Çalışmada ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Süper ve 1. Liglerde mücadele eden 7 takımın seçkisiz yolla belirlenen 196 gönüllü profesyonel erkek futbolcusu oluşturmaktadır.

Bu çalışma, 15.01.2019 tarihindeki KA19\06 no.lu etik kurul onayı ile gerçekleştirilmiştir. Ayrıca

çalışma, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri'ne uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Kurumlarının etik kurullarından ve çalışmaya katılmış bireylerden “Bilgilendirilmiş olur” izni alınmıştır.

ÇEVİRİ SÜRECİ

Bu süreçte Brislin tarafından çeviri-geri çeviri yöntemi için uygun görülen işlemler yapılmıştır. Ölçeğin İngilizce hâlini, sağlık bilimlerinden 3, dil biliminden 2, beden eğitimi ve spor bilimlerinden 2 uzman olmak üzere toplam 7 kişi Türkçeye çevirmiştir.⁸ Çevirisi yapılan Türkçe ölçeklerdeki maddeler incelenmiş ve aynı olan maddeler tespit edilmiştir. Aynı çevirideki maddeler tekrar uzmana verilerek İngilizceye çevrilmiştir. Elde edilen ölçek maddeleri, orijinal ölçek maddeleri ile karşılaştırılarak farklılıklar tespit edilmiştir. İngilizce çeviri orijinal ölçek ile karşılaştırılarak birbirine en yakın çeviriler ile Türkçe ölçek tamamlanmıştır. Ölçek son olarak spor psikolojisi alanından 3 uzmana gösterilmiş ve son hâli oluşturulmuştur.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği (Challenge and Threat in Sport)

Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği (Challenge and Threat in Sport) sporcuların spor ortamındaki mücadele ve tehdit algılarını değerlendirmek amacıyla 2018 yılında Rossato, Uphill, Swain ve Coleman tarafından geliştirilmiştir.⁹ Toplamda 12 madde ve iki alt boyuttan (Mücadele Alt Boyutu-Tehdit Alt Boyutu) oluşan ölçek 6'lı Likert tipindedir.

Örnek maddeler:

Tehdit alt boyutu

Madde 1: “*Yanlış şeyler söyleyeceğim veya yapacağım diye endişeleniyorum.*”

Mücadele alt boyutu

Madde 7: “*Mücadele gerektiren bir durum çabamı artırmam için beni motive eder.*”

Orijinal çalışmada ölçek hem takım sporlarında (futbol, basketbol, rugby) hem de bireysel sporlarda (yüzme, atletizm, tenis) yaş ortalaması 22,50 olan 197 sporcuya uygulanmıştır. Ölçeğin orijinalinde alt

boyutlara göre faktör yükleri Tehdit alt boyutu için 0,53-0,76 aralığında iken; mücadele alt boyutu için faktör yükleri ise 0,54-0,85 arasında değişkenlik göstermektedir. Toplamda tehdit alt boyutunun Cronbach alfa değeri 0,90 iken, mücadele alt boyutunun alfa değeri 0,83 olarak bulunmuştur. Ölçeğin uyum indeks değerleri ise χ^2/df : = 83,57, CFI = 0,92, NNFI = 0,95, RMSEA = 0,07, SRMR = 0,05 şeklinde tespit edilmiştir.

Kişisel Bilgi Formu

Sporcuların; yaş, yer aldıkları lig gibi demografik özelliklerini belirlemek için araştırmacıların oluşturduğu kişisel bilgi formundan yararlanılmıştır.

Verilerin Toplanması

“SMTÖ ve “Kişisel Bilgi Formu” Ankara, İzmir, Eskişehir, İstanbul illerindeki farklı liglerde yer alan profesyonel erkek futbolculara araştırmacı tarafından kulüp antrenörü ve yöneticileri gibi yetkili kişilerden gerekli izinler alındıktan sonra çalışma hakkında detaylı açıklamalar yapılarak müsabaka öncesinde toplu bir şekilde uygulanmıştır.

Verilerin Analizi

Veriler, istatistik programı (IBM SPSS Statistics for Windows, Armonk, NY: IBM Corp.) sürüm 21.0 kullanılarak analiz edilmiştir. Değişkenlerin normal dağılıma uygunluğu görsel (histogram ve olasılık grafikleri) ve analitik yöntemler (Kolmogorov-Smirnov testi) kullanılarak incelenmiştir. Katılımcıların mücadele ve tehdit algılarını belirlemek için Rossato ve ark. tarafından geliştirilen, 12 madde ve 2 alt boyuttan (Mücadele ve Tehdit) oluşan SMTÖ'nün özgün faktör yapısı doğrulayıcı faktör analizi [confirmatory factor analysis (CFA)] ile sınanmıştır.⁹ Uyum indeks değerleri olarak, ki-kare Uyum Testi (χ^2/df), Normlaştırılmış Uyum İndeksi (NFI), Artırmalı Uyum İndeksi (IFI), Tucker-Lewis İndeksi (TLI), Karşılaştırmalı Uyum İndeksi (CFI), Yaklaşık Hataların Karekökü (RMSEA), İyilik Uyum İndeksi (GFI), Ortalama Hataların Karekökü (RMR) değerlerine bakılmıştır. Tüm veriler doğrulayıcı faktör analizi için AMOS 16 programları kullanılarak analiz edilmiştir. Bunun yanı sıra ölçeğin güvenirlik düzeyi için Cronbach alfa değerlerine bakılmıştır.

BULGULAR

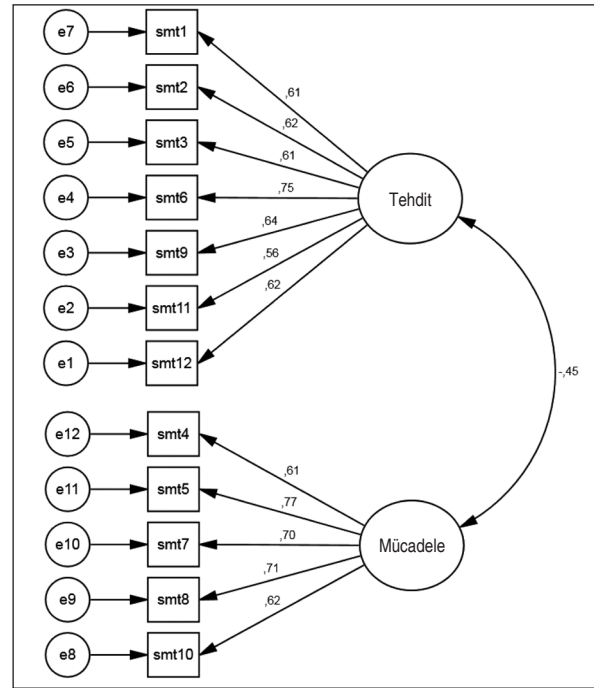
SPORDA MÜCADELE VE TEHDİT ÖLÇEĞİ'NİN DOĞRULAYICI FAKTÖR ANALİZİ SONUÇLARI

Sporcuların mücadele ve tehdit algılarını belirlemek için Rossato ve ark. tarafından geliştirilen, 12 madde ve 2 alt boyuttan (Mücadele ve Tehdit) oluşan SMTÖ'nün özgün faktör yapısı CFA ile sınanmıştır.⁹ İlk olarak özgün ölçekte belirtilen 2 gizil değişkenli (faktörlü) model için uyum indeks değerleri hesaplanmıştır. Bulgular, **Tablo 1**'de görülmektedir.

Tablo 1'de modelin uygunluğu için hesaplanan değerler $\chi^2/df=1,58$ olduğu görülmektedir. Diğer uyum iyiliği indeks değerleri ise GFI=0,90, CFI=0,96, RMR=0,04, RMSEA=0,07, IFI=0,91, TLI=0,88 olarak bulunmuştur. Bu değerler modelin iyi uyum değerlerine sahip olduğunu göstermektedir. Modele ilişkin faktör yükleri **Şekil 1**'de görülmektedir.

Değerler incelendiğinde, elde edilen faktör yükü değerlerinin anlamlı olduğu görülmektedir. Faktör yüklerini gösteren değerler, "Tehdit" alt boyutu için faktör yüklerinin 0,56-0,75 arasında; "Mücadele" alt boyutu için 0,61-0,77 arasında değişmektedir. Bu değerler, maddelerin faktör yüklerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu göstermektedir. Bunun yanı sıra ölçeğin güvenilirlik düzeyi için Cronbach alfa değerlerine bakılmış ve **Tablo 2**'de gösterilmiştir.

Analiz sonuçlarında, SMTÖ'nün Mücadele alt boyutunun Cronbach Alpha değeri 0,81, Tehdit alt

ŞEKİL 1: SMTÖ'nün iki alt boyutlu modeline ilişkin faktör yükleri.

boyutunun değeri ise 0,82 olarak belirlenmiştir ($p<0,01$).

Futbolcuların elde ettikleri mücadele ve tehdit algıları puanları **Tablo 3**'de görülmektedir.

Analiz sonuçlarına göre, futbolcuların Mücadele algısı alt boyutuna ait puanları $4,83\pm 0,78$, tehdit algısı puanları ise $2,82\pm 0,64$ olarak bulunmuştur. Başka bir ifade ile katılımcıların Mücadele algısı puanları, Tehdit algısı puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur.

TARTIŞMA

Bu çalışmanın amacı, SMTÖ'nün Türkçe geçerlilik ve güvenilirliğinin incelenmesidir. Ölçeğin psikometrik özelliklerinin incelenmesinde yapısal eşitlik modellemesinden yararlanılmıştır. Yapısal eşitlik modellemeleri, test edilmeye çalışılan modelin, toplanmış olan veriler için ne derece uygun olduğuna dair uyum indeksleri sunmaktadır.^{10,11} Bir modelin veri uyum ya da uyumsuzluğu, analiz sonucu elde edilen çeşitli uyum indeksleri değerlendirilerek yapılmaktadır.¹² Bu bağlamda, ölçeğin geçerlilik ve güvenilirliğine ait bulgular, elde edilen indeks değerleri ile modelin iyi uyum değerlerine sahip olduğunu göstermiştir. Analizler sonucunda ortaya çıkan uyum in-

TABLO 1: Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği'nin doğrulayıcı faktör analizi sonuçları.

χ^2/df	GFI	CFI	IFI	TLI	RMR	RMSEA
1,58	0,90	0,96	0,91	0,88	0,04	0,07

χ^2/df : ki-kare Uyum Testi; NFI: Normleştirilmiş Uyum İndeksi, IFI: Artırmalı Uyum İndeksi, TLI: Tucker-Lewis İndeksi, CFI: Karşılaştırmalı Uyum İndeksi, RMSEA: Yaklaşık Hataların Karekökü, GFI: İyilik Uyum İndeksi, RMR: Ortalama Hataların Karekökü.

TABLO 2: Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği alt boyutlarının Cronbach alfa değerleri.

Sporda Mücadele ve Tehdit Ölçeği	Cronbach alfa
Mücadele	0,81
Tehdit	0,82.

* $p<0,01$.

TABLO 3: Futbolcuların mücadele ve tehdit algıları puanları.

Alt boyutlar	Futbolcular (n=196)	
	X	Ss
Mücadele ve Tehdit Algısı		
Mücadele	4,83	0,78
Tehdit	2,82	0,64.

deksleri, referans uyum indeksi değerleri ile karşılaştırıldığında, modelin iyi uyum indeksi ölçüleri içerisinde olduğu görülmektedir.¹³ Diğer bir ifade ile her faktör kendisini oluşturan soruları doğru biçimde temsil etmektedir. Ölçme modeline ilişkin uyum indeksleri, modelin verilerle uyum içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda; en fazla tercih edilen yöntem, öngörülen modelle elde edilen model arasındaki uygunluğu değerlendiren “ki-kare Uyum Testi”dir” (Chi-Square Goodness of Fit- χ^2). Hesaplanan ki-kare istatistik değerinin anlamlı olmaması ve 3’ten küçük olması modelin uyumunu göstermektedir.¹⁴ Çalışmamız sonucunda ki-kare değeri 1,58 olarak bulunmuştur. TLI da bazı kaynaklarda Normlaştırılmamış Uyum İndeksi [Non-Normed Fit Index (NNFI)] olarak geçmektedir. TLI, NFI’ya modelin serbestlik derecesinin eklenmesiyle yapılan düzenlemenin sonucudur. Bu düzenleme, indeksin hesaplanmasında örneklem sayısının etkisini azaltarak, iyi uyum gösteren küçük örneklem sayılı modellerin reddedilmesini engellemektedir. TLI’nın 0,95 ve üzerindeki değerleri mükemmel; 0,90 ve üzeri ise iyi uyumu göstermektedir. Çalışmada elde edilen TLI değeri 0,88’dir. IFI, TLI’daki değişkenliğin yarattığı problemlere çözüm bulabilmek amacıyla ortaya konulmuştur. İndeksin 0,95 ve üzeri değerleri mükemmel, 0,90 ve üzeri değerleri ise iyi uyum anlamına gelmektedir.¹⁵ Analizler sonucunda IFI değeri 0,91 olarak tespit edilmiştir. CFI, test edilen model ile varsayılan modelin birbirine uygunluğunu belirlemektedir.¹⁶ CFI’nın 0,97 ve üzeri değerleri mükemmel uyumu, 0,95 ve üzeri ise iyi uyumu göstermektedir.¹⁷ Çalışmamızda bu değer 0,96 olarak belirlenmiştir. RMSEA ise verilerin modele uygunluğu hakkında bilgi vermektedir. RMSEA değerinin 0,08’den küçük ölçülmesi modelin uygunluğunun iyi düzeyde olduğunu ispatıdır. Elde edilen RMSEA değeri 0,07 ile mükemmel uyum olarak belirlenmiştir. Tüm modelin uygunluğunun değerlendirilmesinde

GFI kullanılmaktadır. Bu ölçüm, modelde ortak olarak açıklanan varyans ve kovaryansın göreceli miktarına işaret etmektedir. Modeldeki serbestlik derecesine (df) göre ayarlanan Düzeltilmiş İyilik Uyum İndeksi [Adjustment Goodness of Fit Index (AGFI)], örneklem genişliği dikkate alınarak düzeltilmiş GFI değeridir. GFI ve AGFI değerleri 0-1 aralığında ölçülebilmekle birlikte 0,90 ve üzeri iyi uyum olarak kabul edilmektedir.¹⁸ Çalışmamızda elde edilen değer 0,90 ile iyi uyum kategorisinde yer almıştır. Elde edilen ve kapsayan korelasyonlar arasındaki farkların karelerinin aritmetik ortalamasının karekökü olarak tanımlanan RMR değerlerinin 0,05’e eşit veya küçük olması mükemmel uyumu, 0,08’e kadar olan değerlerin de kabul edilebilir olduğunu göstermektedir.¹⁹ Analizler sonucunda, elde edilen değer 0,04’tür. Yazılı kaynaklarda ölçeğin güncel olması nedeni ile SMTÖ’nün başka toplumlara ait geçerlik güvenilirlik çalışmalarına rastlanamamıştır. Ölçeğin, orijinal formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması sonucunda Rossato ve ark., ölçeğin iki faktörlü yapısına ait uyum indeks değerlerini çalışmamıza yakın değerler olarak bulmuşlardır.⁹ Çalışmamızda, ölçeğin güvenilirlik düzeyine dair elde edilen değerler ile Rossato ve ark.’nın yapmış oldukları çalışma sonrasında elde edilen değerlerin birbirine yakın oldukları görülmektedir.⁹

Diğer bir bulguya göre, futbolcuların Mücadele algısı alt boyutuna ait puanları, Tehdit algısı puanlarına göre daha yüksek bulunmuştur. Başka bir deyişle, futbolcuların Mücadele algısı puanları, Tehdit algısı puanlarından daha yüksek bulunmuştur. Bu sonuç, futbolcuların müsabakayı daha çok mücadele ortamı olarak algıladıklarını göstermektedir. Ancak şu da bir gerçektir ki mücadelenin nasıl algılandığı kişisel ve çevresel pek çok faktöre bağlı olabilmektedir. Örneğin bir final maçı ile bir hazırlık maçını kıyasladığımızda, sporcuların bu maçlara yönelik tutumları farklı olabilmektedir. Bu yüzden bu çalışmada özellikle tüm takım futbolcuları için kritik olan ya da önem taşıyan müsabakalar seçilerek bu müsabakalardan önce ölçek uygulaması yapılmıştır.

SONUÇ

Sonuç olarak, bu çalışma sonrasında SMTÖ’nün Türk profesyonel futbolcular için geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu söyleyebiliriz. Bunun

yanı sıra profesyonel futbolcuların önemli müsabakalar öncesinde içinde buldukları koşulları talep ve kaynaklar doğrultusunda değerlendirdiklerinde, mücadeleye gerektiren zor durumlarda hedefe ulaşmak için yeteneklere inandıklarını ve rakiplerden daha iyi olduklarını düşündüklerini, sorumluluk aldıklarını, konsantre olduklarını ve mücadele ettiklerini söyleyebiliriz.

İleriki çalışmalarda, farklı spor branşları ele alınıp cinsiyetler arası ilişki ya da farka bakılarak daha genel sonuçlar elde edilebilir. Bununla birlikte, farklı istatistiksel yöntemler ile çalışmalar desteklenebilir. Özellikle boylamsal çalışmalarda sporcuların mücadele-tehdit algıları ile farklı kavramlar (motivasyon, kaygı, kendine güven) değerlendirmeye alınabilir.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet,

gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Tasarım:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Denetleme/Danışmanlık:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** H. Burçin Türkyılmaz; **Analiz ve/veya Yorum:** Atahan Altınbaş; **Kaynak Taraması:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Makalenin Yazımı:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Eleştirel İnceleme:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş; **Malzemeler:** H. Burçin Türkyılmaz, Atahan Altınbaş.

KAYNAKLAR

1. Arnold R, Fletcher D. Psychometric issues in organizational stressor research: A review and implications for sport psychology. *Measurement in Physical Education and Exercise Science*. 2012;16:81-100. [Crossref]
2. Jones M, Meijen C, McCarthy PJ, Sheffield D. A theory of challenge and threat states in athletes. *International Review of Sport and Exercise Psychology*. 2009;2(2):161-80. [Crossref]
3. Blascovich J, Berry Mendes WB. Social psychophysiology and embodiment. In: Fiske S, Gilbert D, Lindzey G, eds. *The Handbook of Social Psychology*. 5th ed. New York, NY: John Wiley Sons, 2010. p.194-227. [Crossref]
4. Skinner N, Brewer N. The dynamics of threat and challenge appraisals prior to stressful achievement events. *J Pers Soc Psychol*. 2002;83(3):678-92. [Crossref] [PubMed]
5. Quested E, Bosch JA, Burns VE, Cumming J, Ntoumanis N, Duda JL. Basic psychological need satisfaction, stress-related appraisals, and dancers' cortisol and anxiety responses. *J Sport Exerc Psychol*. 2011;33(6):828-46. [Crossref] [PubMed]
6. Williams SE, Cumming J, Balanos GM. The use of imagery to manipulate challenge and threat appraisal states in athletes. *J Sport Exerc Psychol*. 2010;32(3):339-58. [Crossref] [PubMed]
7. Durusoy İ. *Futbol Teorisi: Türkiye'de Uygulanışı*. 1st ed. Ankara: Boyut Yayın Grubu; 2002. p.207.
8. Brislin RW. A culture general assimilator: preparation for various types of sojourns. *International Journal of Intercultural Relations*. 1986;10(2):215-34. [Crossref]
9. Rossato CJL, Uphill MA, Swain J, Coleman DA. The development and preliminary validation of the Challenge and Threat in Sport (CAT-Sport) Scale. *International Journal of Sport and Exercise Psychology* 2018;16(2): 164-77. [Crossref]
10. Hoyle RH. *The structural equation modeling approach: Basic concepts and fundamental issues*. 1st ed. Structural Equation Modeling: Concepts, issues, and applications. Newbury Park, CA: Sage Publications, 1995. p.1-13.
11. Raykov T, Marcoulides GA. *A First Course in Structural Equation Modeling*. 1st ed. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates; 2000. p.205.
12. Meydan CH, Şeşen H. *Yapısal Eşitlik Modelleri AMOS Uygulamaları*. 1st ed. Ankara: Detay Yayıncılık; 2011. p.144.
13. Schermelleh-Engel K, Moosbrugger H, Müller H. Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research*. 2003;8(2): 23-74.
14. Şimşek ÖF. *Yapısal Eşitlik Modellemesine Giriş: Temel Prensipler ve LISREL Uygulamaları*. Ankara: Ekinoks Yayınları; 2007. p.224.
15. Ullman JB. *Structural equation modeling*. In: Tabachnick BG, Fidell LS, eds. *Using Multivariate Statistics*. 4th ed. Needham Heights: Allyn & Bacon; 2001. p.653-771.
16. Bentler PM. Comparative fit indexes in structural models. *Psychol Bull*. 1990;107(2):238-46. [Crossref] [PubMed]
17. Bentler PM, Bonett DG. Significance tests and goodness of fit in the analysis of covariance structures. *Psychological Bulletin*. 1980;88(3): 588-606. [Crossref]
18. Kline RB. *Principles and Practice of Structural Equation Modeling* 2nd ed. New York: Guilford Press; 2005. p.366.
19. Sümer N. [Structural equation models: Basic concepts and sample applications.] *Türk Psikoloji Yazıları*. 2000;3(6):49-74.